ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ การจัดการป่าชุมชนของเผ่ามังในหมู่บ้านล้องลัน แขวงหลวงพระบาง

สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

ผู้เขียน นายจันทะวงศ์ ลอจำเยอ

ปริญญา วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต(ส่งเสริมการเกษตร)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

รองศาสตราจารย์ คร. รุจ ศิริสัญลักษณ์ อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก อาจารย์ คร. บุศรา ลิ้มนิรันคร์กุล อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม อาจารย์ คร. ประสิทธิ์ ลีปริชา อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาความเป็นมาของการจัดการป่าชุมชนของเผ่ามัง บ้านล้องลัน แขวงหลวงพระบาง สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว วิเคราะห์ผลการจัดการ ป่าชุมชนของเผ่ามังและศึกษาผลการดำเนินการจัดการป่าชุมชนของเผ่ามังบ้านล้องลัน ประชากรที่ ใช้ในการวิจัยคือตัวแทนครัวเรือนบ้านล้องลันมีจำนวน 69 ครัวเรือน ซึ่งแบ่งเป็น 2 กลุ่มคือ (1) คณะกรรมการจัดการป่าชุมชนจำนวน 10 คน (ตัวแทนจาก 10 ครัวเรือน) และ (2) ชาวบ้านล้องลัน 59 คน (ตัวแทนจาก 59 ครัวเรือน)

ผลการศึกษาความเป็นมาของการจัดการป่าชุมชนของเผ่ามังบ้านล้องลันพบว่า ในอดีตป่าไม้ในบ้าน ล้องลันเกิดปัญหาจากการถางป่าทำไร่เลื่อนลอยทำให้ป่าไม้ถูกทำลายเป็นอันมาก เป็นเหตุให้เกิดภัย แล้ง น้ำห้วยไม่ไหลเหมือนเมื่อแต่ก่อนที่เคยมีมา ฝนไม่ตกตามฤดูกาล ทำการเพาะปลูกได้ยาก ปลูก พืชได้เพียงไม่กี่ชนิดเท่านั้น ของป่าที่เคยมีอยู่มากเริ่มลดน้อยลง รัฐบาลลาวได้เข้าไปส่งเสริมให้มี การจัดการป่าไม้และปลูกพืชเชิงเศรษฐกิจทดแทนการทำไร่เลือนลอยให้กับหมู่บ้านล้องลันต่อมา เมื่อปี พ.ศ. 2546 ได้มีองศ์กรพัฒนาเอกชน (NGOs) เข้าไปสนับสนุนการจัดการป่าไม้ในบ้านล้อง ลันเพื่อให้กิจกรรมการจัดการป่าจุมชนขึ้นมาเพื่อจัดการป่าจุมชนได้ได้รับผลสำเร็จตามที่กำหนดไว้

จากการวิเคราะห์การจัดการป่าชุมชนของชาวบ้านล้องลันพบว่า โดยภาพรวม
คณะกรรมการจัดการป่าชุมชนได้ดำเนินการบริหารจัดการตามหลักการในการจัดการป่าชุมชนโดย
มีการวางแผน การจัดองศ์การ การสั่งการ การประสานงานและการรายงานโดยมีกติกาในการ
ปฏิบัติกิจกรรมการจัดการป่าชุมชน และชาวบ้านล้องลันมีความรู้ในระดับมากเกี่ยวกับการจัดการ
ป่าชุมชนและมีความคิดเห็นต่อการจัดการป่าชุมชนของคณะกรรมการอยู่ในระดับเห็นด้วยและ
ชาวบ้านให้ความร่วมมือในระดับมากในการจัดการป่าชุมชน

ผลการดำเนินการจัดการป่าชุมชนของเผ่ามั้งบ้านล้องลันพบว่า ก่อให้เกิดผลกระทบต่อ ชุมชนบ้านล้องลัน โดยทำให้มีพื้นที่ป่าชุมชนเพิ่มขึ้น มีน้ำให้ประชาชนใช้ตลอดปี เกิดเหตุการณ์ไฟ ป่าน้อยลง คนในชุมชนบ้านล้องลันเห็นถึงความสำคัญของการจัดการป่าชุมชนทำให้ป่าไม้อยู่ใน การดูแลของประชาชนในรูปแบบของป่าชุมชนและการใช้ประโยชน์ร่วมกัน ซึ่งทำให้วิถีชีวิตของ ประชาชนบ้านล้องลันดีขึ้น

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม Copyright© by Chiang Mai University All rights reserved

Thesis Title Community Forest Management of Hmong in Long Lan Village, Luangprabang

Province, Lao PDR

Author Mr. Chanthavong Lochamyeu

Degree Master of Science (Agricultural Extension)

Thesis Advisory Committee

Assoc. Prof. Dr. Ruth Sirisunyaluck Advisor

Lect. Dr. Budsara Limnirankul Co-advisor

Lect. Dr. Prasit Leepreecha Co-advisor

Abstract

This study were to (1) examine the rationale of the forest management community of Hmong tribe (Hmong ethnic group) at Long Lan village, Luangprabang province, Lao P.D.R, (2) analyze the Hmong community forest management, and (3) investigate the performance of the Hmong community forest management at Long Lan village. The population representing Long Lan village includes 69 households, divided into two groups: (1) ten committee members of community forest management, and (2) 59 Long Lan villagers (representatives of 59 households)

According to the result of studying forest management community management of Hmong tribe in Long Lan village showed that, in the past, the forests in this area were damaged by chopping and shifting cultivation system. These factors cause drought and a lack of stream water which used to be sufficient. It is more difficult for cultivation; only few species of plants can be applied in this forest area which has been decreasing. The Laotian government has encouraged the village to manage the forest and grow economic crops instead of doing shifting cultivation system. In 2003, Non-Governmental Organizations (NGOs) supported the forest management at Long Lan village to ensure the success of the program. As a result, the community forest committee members were appointed in order to manage the forest as planned.

The results from analyzing the community forest management as a whole at Long Lan village revealed that the committee members in this community carried out the process by planning, managing, ordering, coordinating, and reporting according to the community forest management regulations. Overall, the villagers had knowledge in community forest management at a high level, and also they agreed upon the forest management, as well as cooperated in the management at a high level.

The results of the community forest management performance showed that this helped increase the community forest areas, water supply for whole year consumption, and reduction of forest fire. The villagers realized the importance of community forest management since they conserve and benefit from the forest together, and this helps improve the lifestyle of Long Lan villagers.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ Copyright© by Chiang Mai University All rights reserved